



Zakład Literatury Polskiej XX Wieku
Instytut Filologii Polskiej
Uniwersytet Rzeszowski, ul. Rejtana 16 C, 35-959 Rzeszów

POEZJA ŻOŁNIERSKA **ESTETYKA I WARTOŚCI**

W siedemdziesiątą rocznicę wybuchu II wojny światowej

Siedemdziesiąt lat temu wybuchła II wojna światowa. W obronie Polski stanął cały naród, a żołnierze podjęli walkę, którą nieprzerwanie kontynuowali na wszystkich frontach. Używali broni i słowa. To czas ożywienia zbiorowych wyobrażeń, klisz i mitów związanych z dziejami narodu polskiego. Zjawisko w pewnej mierze dość dobrze opisane, wciąż jednak obraz historycznoliteracki ujawnia znaczące luki. Stąd inicjatywa nowego na ten czas spojrzenia, które mogłoby uwzględnić rozległy obszar geograficzny, gdzie ta poezja, głównie patriotyczno-wojenna, powstawała. Historyk zagadnienie to ujmuje nieco inaczej, dąży do uogólnienia, natomiast głos bezpośredniego świadka, żołnierza-poety, na którym najbardziej nam tu zależy, ma walor autentyzmu opartego na emocjach. Nie chodzi nam też o budowanie nowych legend, odkrywanie źródeł późniejszych mitów, lecz o świadectwo i diagnozę tamtego trudnego czasu.

Polem obserwacji i diagnoz chcemy uczynić poezję tworzoną podczas wojny przez żołnierzy biorących udział w walkach, od kampanii wrześniowej po upadek Berlina, na zachodzie i wschodzie, północy i południu, wszędzie tam, gdzie rzucił ich los.

Interesowałaby nas przede wszystkim próba odpowiedzi na pytania o miejsce w tych zmaganiach człowieka, podejście analityczne, które pozwoliłoby zarówno na skonstruowanie obrazu całościowego, objęcie badawczą refleksją twórczości poetów o różnej skali talentu, reprezentujących i wyznających odmienne poetyki i style pisanie. Świadectwa bezpośrednich uczestników bitewnych zmagają zdają się lepiej odwzorowywać wojenne doświadczenia niż najlepsze nawet artystycznie wysmakowane opisy i refleksje jej obserwatorów. Wojnę można opisywać i opowiadać na sposób literacki, używając jednak takich środków artystycznych, aby prawda wewnętrzna podawanych informacji mogła być wyrażona w całej swej pełni i głębi. Nie chodzi o obronę legend, bo to zazwyczaj prowadzi do splycenia zjawiska, jakim jest trud żołnierskiego rzemiosła. Chodzi o to, aby z pola widzenia nie zatracić tego, co w człowieku najcenniejsze: instynktu właściwego i szlachetnego działania oraz gotowości do poświęceń.

Zależy nam więc na stworzeniu zarówno całościowych obrazów zagadnienia, jak i szczegółowych studiach dotyczących różnych teatrów wojny, osobowości twórczych, poetyk indywidualnych czy wspólnych tematów, motywów i toposów.

Sesja odbędzie się w dniach: **19-20 listopada 2009 r.** w Rzeszowie.

Planowana jest publikacja książkowa.

Zapraszamy serdecznie do udziału. Na zgłoszenia tematów (wraz z krótką informacją o ich zawartości) czekamy do końca sierpnia 2009. Przewidujemy opłatę konferencyjną w wysokości 200 zł.

Komitet organizacyjny:

dr hab. prof. UR Zenon Ożóg – kierownik konferencji (zenon.ozog@interia.pl)

dr Agata Paliwoda – sekretarz

dr Jan Wolski – sekretarz (janwol@univ.rzeszow.pl)